ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑΣ

Αρ. Μητρώου 1551, Αρ. Απόφασης 781/2000

Τ.Κ. 70013 ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Τηλ. 2810391120, 2810391781, 2810394124

E-mail seite@admin.forth.gr

Website http://www.seite.gr/

Ηράκλειο 29/10/2026

Αρ. Πρωτ. 459

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Από τα λαμπερά εγκαίνια στη συρρίκνωση Ιδρυτικών Ινστιτούτων

Μόλις τον περασμένο μήνα, κυβερνητικά στελέχη έσπευσαν να φωτογραφηθούν στα εγκαίνια των νέων κτιρίων του Ιδρύματος Τεχνολογίας και Έρευνας (ΙΤΕ). Κορδέλες, ομιλίες για την «αριστεία», δηλώσεις για την Ελλάδα της καινοτομίας και της εξωστρέφειας. Το ΙΤΕ προβλήθηκε για μία ακόμη φορά, δικαίως, ως το κορυφαίο ερευνητικό κέντρο της χώρας.

Λίγες εβδομάδες μετά, η συρρίκνωση ιδρυτικών Ινστιτούτων και ερευνητικών ομάδων του Ιδρύματος με άμεσο αποτέλεσμα τη διακοπή συμβάσεων έκτακτου προσωπικού, φέρνει στο προσκήνιο τις αντιφάσεις. Δεν πρόκειται για κακή συγκυρία ούτε για αποτυχία των ανθρώπων τους. Είναι το αποτέλεσμα μιας πολύχρονης πολιτικής συστηματικής υποχρηματοδότησης της δημόσιας έρευνας.

Οι αριθμοί της κυβέρνησης και η πραγματικότητα

Στην πρόσφατη συνάντησή του με την πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας (ERC), Μαρία Λέπτιν, ο Πρωθυπουργός υποστήριξε ότι οι δαπάνες για έρευνα και ανάπτυξη αυξήθηκαν κατά 55% από το 2019, φτάνοντας τα 3,62 δισ. ευρώ.

Ωστόσο, η συνολική αυτή εικόνα δεν αποτυπώνει την πραγματική στήριξη της δημόσιας έρευνας από το κράτος. Το συγκεκριμένο ποσό αφορά το σύνολο των δαπανών για έρευνα και ανάπτυξη στη χώρα και όχι αποκλειστικά την κρατική χρηματοδότηση της δημόσιας έρευνας. Περιλαμβάνει επίσης πόρους που εξασφαλίζουν Πανεπιστήμια, Ερευνητικά Κέντρα και επιχειρήσεις, σε μεγάλο βαθμό μέσω ανταγωνιστικών προγραμμάτων, καθώς και κονδύλια από το Ταμείο Ανάκαμψης που κατευθύνονται αποκλειστικά σε κτηριακές υποδομές.

Την ίδια στιγμή, οι τακτικές δαπάνες προς Δημόσιους Ερευνητικούς Οργανισμούς, στον οποίο εντάσσονται τα Ερευνητικά Κέντρα, όπως το ΙΤΕ, παραμένουν ουσιαστικά στάσιμες εδώ και χρόνια. Η δημόσια έρευνα εξακολουθεί να εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από έκτακτους πόρους, κυρίως Ευρωπαϊκούς, οι οποίοι δεν προσφέρουν την αναγκαία σταθερότητα και

προβλεψιμότητα για τη μακροπρόθεσμη λειτουργία και τον σχεδιασμό της ερευνητικής δραστηριότητας.

Ενδεικτικά, σύμφωνα με τα στοιχεία που παρατίθενται, ο τακτικός κρατικός προϋπολογισμός καλύπτει μόλις το ένα πέμπτο των συνολικών δαπανών για έρευνα, με το υπόλοιπο να προέρχεται από έκτακτες πηγές χρηματοδότησης.

Την ίδια στιγμή, η Ελλάδα εξακολουθεί να υπολείπεται σημαντικά του ευρωπαϊκού μέσου όρου στις δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης ως ποσοστό του ΑΕΠ.

Ένα Ίδρυμα χωρίς σταθερή χρηματοδότηση

Ο τακτικός προϋπολογισμός του ΙΤΕ και των άλλων Ερευνητικών Κέντρων δεν επαρκεί ούτε για τις βασικές λειτουργικές ανάγκες και η επιβίωση των Ινστιτούτων εξαρτάται σχεδόν αποκλειστικά από ανταγωνιστικά έργα. Η πολιτεία δεν τηρεί τις δεσμεύσεις της για εναλλακτικές πηγές εθνικής χρηματοδότησης. Εδώ και μια πενταετία δεν αποδίδονται ούτε οι Πόροι Επιβράβευσης (matching funds) δηλαδή η εθνική ενίσχυση που επιβραβεύει την επιτυχία στα ανταγωνιστικά Ευρωπαϊκά προγράμματα. Ακόμη και στα συγχρηματοδοτούμενα έργα, η εθνική συμμετοχή συχνά δεν καταβάλλεται, μεταφέροντας στα Ινστιτούτα οικονομικά βάρη που δεν τους αναλογούν. Οι ερευνητές μας φέρνουν στη χώρα ευρωπαϊκούς πόρους, και η πολιτεία απαντά με απουσία, για να εμφανίσει στη συνέχεια αυτούς ακριβώς τους πόρους ως δικό της επίτευγμα.

Επιπλέον οι εθνικές προκηρύξεις ερευνητικών έργων εξαγγέλονται χωρίς σαφές χρονοδιάγραμμα και με αμφισβητούμενους κατά κοινή ομολογία όρους, καθιστώντας τους Έλληνες Ερευνητές αδύναμους να σχεδιάσουν τα επόμενα ερευνητικά βήματά τους σε ένα χώρο που ο διεθνής ανταγωνισμός κινείται με ολοένα αυξανόμενους ρυθμούς.

Ο επιστημονικός εξοπλισμός γερνά, καθώς δεν υπάρχουν πόροι για τον εκσυγχρονισμό του. Όργανα που πριν από χρόνια έφεραν το ΙΤΕ στην αιχμή της διεθνούς έρευνας λειτουργούν σήμερα πέρα από τον χρόνο ζωής τους, με αυξανόμενο κόστος συντήρησης και διαρκή κίνδυνο βλάβης. Χωρίς σύγχρονο εξοπλισμό, οι ερευνητικές ομάδες χάνουν την ανταγωνιστικότητά τους στα Ευρωπαϊκά προγράμματα δημιουργώντας έτσι τον φαύλο κύκλο της υποχρηματοδότησης.

Χωρίς βασική έρευνα δεν υπάρχει καινοτομία

Η κυβέρνηση μιλά διαρκώς για καινοτομία, αλλά αγνοεί ότι η καινοτομία προκύπτει από τη βασική έρευνα, τη γνώση που παράγεται χωρίς την πίεση του άμεσου εμπορικού αποτελέσματος, ακριβώς το είδος της έρευνας που χρηματοδοτεί το ERC. Η σχεδόν αποκλειστική προσήλωση σε προγράμματα που απαιτούν σύμπραξη με επιχειρήσεις και άμεση ανάπτυξη τελικών προϊόντων στερεί από τη χώρα το έδαφος πάνω στο οποίο χτίζεται κάθε μελλοντική καινοτομία.

Ένα Ίδρυμα χωρίς Οργανόγραμμα και χωρίς θέσεις

Ο Οργανισμός (Οργανόγραμμα) του ΙΤΕ, το θεσμικό πλαίσιο που ορίζει τη δομή του και τις θέσεις προσωπικού του, αναμένει έγκριση εδώ και δέκα χρόνια. Ένα ολόκληρο Ίδρυμα, με δεκάδες ερευνητικές ομάδες λειτουργεί εδώ και πολλά χρόνια χωρίς σύγχρονο οργανόγραμμα που να αντιστοιχεί στις πραγματικές του ανάγκες. Η προσθήκη ακόμη και των λίγων πρόσθετων θέσεων τακτικού προσωπικού που ζητήθηκαν από το Ίδρυμα προσκρούει

σε συνεχόμενα γραφειοκρατικά εμπόδια και καθυστερήσεις. Την ίδια ώρα, νέες μόνιμες θέσεις ερευνητών, επιστημονικού, τεχνικού και διοικητικού προσωπικού για όλα τα Ερευνητικά Κέντρα ανεξαρτήτως οργανόγραμμάτων επι της ουσίας δεν έχουν δοθεί για περισσότερο από 15 χρόνια και η Πολιτεία δεν φαίνεται να αντιλαμβάνεται το σοβαρό λειτουργικό κενό που έχει δημιουργηθεί λόγω αυτής της πολιτικής.

Το αποτέλεσμα είναι διττό. Αφενός το τακτικό προσωπικό γερνά. Ένα μεγάλο μέρος του έχει συνταξιοδοτηθεί ή βρίσκεται κοντά στη συνταξιοδότηση και τα επόμενα χρόνια το Ίδρυμα θα χάσει ανθρώπους με τεχνογνωσία δεκαετιών χωρίς να υπάρχει κανείς να τους διαδεχθεί. Αφετέρου η συντριπτική πλειοψηφία του προσωπικού βασίζεται σε διαδοχικές ολιγόμηνες συμβάσεις ορισμένου χρόνου και οι νεότεροι/ες συνάδελφοι/φισσες, που θα έπρεπε να αποτελούν τη συνέχεια του Ιδρύματος, παραμένουν χωρίς καμία προοπτική μονιμότητας. Τα νέα κτίρια εγκαινιάζονται, αλλά οι θέσεις για τους ανθρώπους που θα δουλέψουν μέσα σε αυτά δεν έρχονται ποτέ.

Πίσω από την έρευνα υπάρχουν άνθρωποι

Το κόστος της συστηματικής υποχρηματοδότησης το πληρώνουν πρώτα οι εργαζόμενοι/ες. Η αρχική συρρίκνωση και, στη συνέχεια, το κλείσιμο ερευνητικών μονάδων έχουν οδηγήσει και θα οδηγήσουν στο άμεσο μέλλον σε απολύσεις, ή, όπως κατ' ευφημισμόν αποκαλούνται, σε μη ανανεώσεις συμβάσεων, συναδέλφων και συναδελφισσών που καλύπτουν, κατά κύριο λόγο, πάγιες και διαρκείς ανάγκες. Έμπειροι επιστήμονες, υψηλής εξειδίκευσης, οι οποίοι θα μπορούσαν να αποτελέσουν τα στελέχη του Ιδρύματος που θα κάλυπταν τις πάγιες ανάγκες των εργαστηρίων ωθούνται εκτός του ερευνητικού χώρου. Την ίδια στιγμή, στη δύσκολη οικονομική συγκυρία που ζούμε, οι οικογένειες των ανθρώπων αυτών αντιμετωπίζουν σοβαρό ζήτημα επιβίωσης.

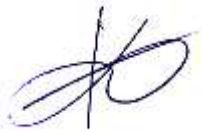
Η κυβέρνηση καλείται να αντιληφθεί τις συνέπειες που επιφέρει στην κοινωνία η πολιτική που ακολουθείται τόσο λόγω της μη ουσιαστικής της έρευνας που είναι πυλώνας ανάπτυξης για ένα σύγχρονο κράτος όσο και λόγω των αυξανόμενων αποχωρήσεων επιστημόνων από το χώρο αυτό λόγω της επισφάλειας και της απαξίωσης που αντιμετωπίζουν.

<u>Ζητούμε:</u>

- Έκτακτη επιχορήγηση στο ΙΤΕ και σε όλα τα Ερευνητικά Κέντρα, ώστε να καλυφθούν πλήρως οι τρέχουσες λειτουργικές ανάγκες και, πρωτίστως, να διασφαλιστεί η ανανέωση και η συνέχιση όλων των συμβάσεων εργασίας του προσωπικού, χωρίς να οδηγηθούν εργαζόμενοι σε απολύσεις.
- Αύξηση της τακτικής κρατικής χρηματοδότησης του ΙΤΕ και των ερευνητικών κέντρων, ώστε να εξασφαλίζεται η βιωσιμότητα τους.
- Σταθερή χρηματοδότηση της βασικής έρευνας, επαναφορά των πόρων επιβράβευσης και τήρηση των δεσμεύσεων της Πολιτείας προς Ευρωπαϊκούς και Ελληνικούς χρηματοδοτικούς και Ερευνητικούς Οργανισμούς.
- Προσκλήσεις ερευνητικών έργων με σαφή χρονοδιαγράμματα και αδιάβλητους όρους.
- Άμεση έγκριση του Οργανισμού του ΙΤΕ με πρόβλεψη θέσεων που να αντιστοιχεί στις πραγματικές ανάγκες του Ιδρύματος.
- Νέες θέσεις τακτικού προσωπικού για Ερευνητές και για Επιστημονικό Τεχνικό, Τεχνικό και Διοικητικό προσωπικό, μονιμοποίηση όσων καλύπτουν πάγιες και διαρκείς ανάγκες και σταθερή εργασία για όλους.

Η έρευνα είναι δημόσιο αγαθό. Οι Έλληνες/ίδες εργαζόμενοι/ες στα Ερευνητικά Ιδρύματα αξίζουν του σεβασμού και της στήριξης της Πολιτείας.

Για το ΔΣ του ΣΕΙΤΕ

Ο Πρόεδρος	Η Γεν. Γραμματέας
	
Κωνσταντίνος Χατζηγιαννάκης	Μαρία Καγιαμπάκη